

RESOLUCIÓ DE LA SINDICATURA DE GREUGES

QUEIXA RELATIVA AL DRET AL DESCANS I EL DRET AL MEDI AMBIENT (CONTAMINACIÓ ACÚSTICA I ATMOSFÈRICA)

ANTECEDENTS

Descripció dels fets objecte de la queixa

En data 17 d'octubre de 2023, el ciutadà va presentar una queixa en aquesta Sindicatura en què exposava el següent:

- La manca d'actuació municipal eficaç per fer cessar les molèsties de sorolls i d'olors que generava el funcionament d'una activitat de xurreria ubicada al carrer dels Banys Nous.
- D'una banda, el sistema d'extracció de fums de la xurreria provocava sorolls constants als veïns i veïnes de la finca, ja que funcionava cada dia de la setmana, des de les set del matí fins a les onze de la nit.
- D'altra banda, les persones clientes que s'acumulaven a l'exterior de l'establiment, mentre consumien els productes comprats o bé esperaven fent cua per ser atesos per comprar, provocaven sorolls per les veus, els crits, etc.
- També denunciava les molèsties d'olors que patien les persones veïnes de la finca per l'olor de fregit que provenia de l'establiment.

Actuacions fetes

Admesa a tràmit la queixa, la Sindicatura va iniciar la instrucció de l'expedient. Va estudiar els fets i la legislació aplicable, amb la finalitat de valorar si s'havien aplicat els **principis de bona administració** per a la salvaguarda dels drets fonamentals a la ciutat.

Després d'examinar el contingut de la queixa i la documentació aportada per la persona interessada, es va considerar convenient dirigir-se al **Districte de Ciutat Vella** per tal de conèixer les intervencions fetes en relació amb la queixa presentada.

El dia 25 d'octubre de 2023, es va sol·licitar a aquest organisme la informació necessària per a l'estudi de la queixa.

Resposta dels òrgans afectats

El dia 15 de maig de 2024, aquesta Sindicatura va rebre la informació sol·licitada. L'escrit exposa únicament les actuacions dutes a terme per l'Ajuntament en relació amb la comprovació de les molèsties de soroll del sistema d'extracció de fums de la xurreria.

CONSIDERACIONS

1. Quant a la resposta municipal a l'informe sol·licitat

Aquesta Sindicatura vol manifestar que, en la informació facilitada en l'informe de resposta, hi **manca informació en relació amb la gestió que s'ha fet de totes les altres molèsties que exposava el ciutadà**. Per aquest motiu, és difícil discernir si s'ha actuat correctament en el cas concret, alhora que no es correspon amb els principis d'actuació d'una bona administració.

En conseqüència, **es recorda al Districte de Ciutat Vella l'obligació** dels òrgans municipals, d'acord amb el que estableix la base III, apartat 3 del Reglament de funcionament de la Sindicatura de Greuges de Barcelona, **d'aportar dades, expedients i, en general, tota la documentació necessària perquè pugui dur a terme les seves actuacions de supervisió**.

2. Quant a la tramitació de l'expedient d'inspecció per sorolls de la instal·lació d'extracció de fums

Arran de la reclamació feta pel ciutadà en data 10 d'agost de 2022, a través del sistema IRIS de gestió de reclamacions, incidències i suggeriments de la pàgina web de l'Ajuntament, els serveis municipals van donar d'alta l'expedient d'inspecció, per tal de gestionar la queixa per molèsties de sorolls.

Així, en data 28 de setembre de 2022, **es va constatar que efectivament el sistema d'extracció de fums de la xurreria incomplia els límits acústics establerts**. Per aquest motiu, es va incoar un procediment d'adequació de la instal·lació/activitat en data 11 de novembre de 2022.

En data 16 de gener de 2023, després de desestimar les alegacions presentades per la titularitat de l'establiment es va resoldre el requeriment de cessament de l'activitat. No obstant això, en data 13 d'abril de 2023, es va concedir una ampliació de termini per tal d'aportar tota la documentació que havia requerit el consistori.

Posteriorment, en data 14 de setembre de 2023, es va imposar una primera multa coercitiva a la titularitat de l'establiment per no haver donat compliment al requeriment municipal. I, en data 13 de febrer de 2024, **es va notificar a la part infractora l'ordre de precintament de l'activitat prevista per al 15 de febrer de 2024.**

En aquest punt, volem posar de manifest que s'ha trigat més de setze mesos per emetre la resolució de precintament, des que es va constatar que el sistema d'extracció de fums de l'activitat superava els límits acústics que estableix l'Ordenança de medi ambient de Barcelona. Per tant, considerem que **cal remarcar els principis d'eficàcia i eficiència als quals es troben subjectes les administracions públiques**, tal com estableix l'article 31 de la Llei 26/2010, de 3 d'agost, de règim jurídic i de procediment de les administracions públiques de Catalunya.

Aquests **principis de bona administració** també es troben recollits en l'article XXIII de la Carta europea dels drets humans a la ciutat i en l'article 5.2 de la "Carta de ciutadania. Carta de drets i deures de Barcelona". Cal disposar d'una administració eficaç i que presti amb qualitat el nombre més gran de serveis, respectant els drets i els interessos legítims de la ciutadania; que els procediments es tramitin de manera àgil, d'acord amb els criteris d'eficàcia, eficiència i servei a la ciutadania, i acabin amb una resolució expressa i motivada en els terminis previstos legalment.

Després de la decisió municipal de precintat l'activitat, es van presentar al·legacions manifestant que ja es disposava de pressupost per part d'una entitat acreditada en l'àmbit de la prevenció de la contaminació acústica. Per aquest motiu, suposem que no es va arribar a executar el precintament, ja que el Districte ens informa que, en data 17 de febrer de 2024, es va presentar un projecte de tractament acústic que el Departament d'Avaluació i Gestió Ambiental Municipal va acceptar en data 8 de març de 2024.

A continuació detallem el contingut de l'informe esmentat:

- Un cop acabades les obres de millora al local, caldrà que una entitat de l'àmbit de la prevenció de la contaminació acústica comprovi que, en l'habitatge veí més afectat, es compleixen els valors límit d'immissió exterior indicats en l'Annex II.7 de l'Ordenança de medi ambient de Barcelona.
- En l'informe de la sonometria caldrà indicar el valor al qual ha d'estar limitada l'extracció de la cuina mitjançant un regulador de freqüència, justificat en el projecte acústic com a 30 Hz.

En l'informe municipal se'ns indica que el titular de l'activitat va contactar amb els dos veïns més afectats i que es va efectuar una visita amb el personal industrial i tècnic que havia de dur a terme les actuacions. Durant aquesta visita **es va observar que la xemeneia d'extracció de fums era de fibrociment** i que la millor opció era canviar-la per una altra d'un material més aïllant i segur.

A partir d'aquest punt, no disposem de més informació, per la qual cosa desconeixem si ja s'ha substituït la xemeneia esmentada. En tot cas, **cal tenir molt present que, en el moment de manipular o retirar elements de fibrociment que contenen fibres d'amiant, ho ha de fer una empresa especialitzada i acreditada, inscrita en el Registre d'Empreses amb Risc d'Amiant**, ja que quan es trenquen les fibres d'aquest material i s'emeten a l'aire pot ser que les persones les inhalin, cosa que suposa un risc per a la seva salut.

3. Quant a les altres molèsties que pateixen les persones veïnes

El ciutadà també es queixava, d'una banda, dels sorolls que provocaven les persones clientes de la xurreria quan s'estaven al carrer, o bé consumint els productes comprats o bé fent cua per esperar a ser atesos, i, d'altra banda, per l'olor de fregit procedent de la xurreria. Però, tal com ja hem exposat, **el Districte no ha fet cap referència en el seu informe a la comprovació d'aquestes altres molèsties.**

Cal tenir en compte que, a més de la protecció constitucional contra la contaminació (article 43 sobre la protecció de la salut i article 45 sobre la protecció del medi ambient), hi ha altres drets fonamentals també reconeguts per la Constitució que es veuen afectats quan es produeixen problemes de contaminació acústica i atmosfèrica. En són exemples **el dret a la intimitat personal i familiar o el dret a la inviolabilitat del domicili** (articles 18.1 i 18.2 de la Constitució i article 8 del Conveni Europeu per a la Protecció dels Drets Humans i de les Llibertats Fonamentals de 1950).

La jurisprudència del Tribunal Europeu de Drets Humans (TEDH) ha analitzat aquesta problemàtica. En la seva argumentació, el TEDH posa en evidència la importància que les immissions tenen en la vida de les persones i afirma que **el soroll i altres tipus d'immissions, en la societat actual, poden arribar a representar una font permanent de pertorbació de la qualitat de vida de les persones.**

Per aquest motiu, correspon als poders públics adoptar les mesures necessàries per tal de garantir els drets fonamentals de la ciutadania.

DECISIÓ

D'acord amb el que disposen l'article 143 de la Carta municipal de Barcelona i el reglament que regula la Sindicatura de Greuges de Barcelona, aquesta institució té com a missió valorar si s'ha produït un greuge. Considerats els fets i les normes aplicables, conclou que, en aquest cas, **l'actuació del Districte de Ciutat Vella no ha estat ni eficaç ni adequada** per garantir els drets fonamentals de la ciutadania.

Per tot el que s'ha exposat, aquesta Sindicatura emet la decisió següent:

- **Recomanar al Districte de Ciutat Vella** que comprovi que s'ha retirat la xemeneia que molesta i, si no és així, que ho requereixi immediatament.
- **Recomanar al Districte de Ciutat Vella** que s'asseguri que la retirada del fibrociment es faci correctament.
- **Recomanar al Districte de Ciutat Vella** que comprovin les altres molèsties denunciades per l'interessat.

Aquesta resolució es comunicarà a l'òrgan municipal competent, se'n donarà compte al Plenari del Consell Municipal en l'informe anual reglamentari i s'informarà la persona interessada del seu contingut.